

Organisatoriska mellanrum

Vad kan vi göra tillsammans för barn och unga?

Vårdsamverkan Alingsås och Lerum
Mats Tyrstrup, 2024-11-29

Kvinnan i det organisatoriska mellanrummet

Mars 2015

”Det är aldrig någon som gör något fel. Aldrig. När man så att säga spårar bakåt. Det är ingen som har gjort något fel.”

Hon hamnade mellan stolarna kan man säga. [...] Jag kan inte behålla henne. Jag har inget lagligt stöd för det.

Matildas berättelse

"Alla aktörer som möter barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar behöver inkluderas i ett nationellt kunskapsstöd: hälso- och sjukvården, socialtjänsten, elevhälsan, tandvården, BUP, skolan, vårdnadshavarna och vuxenpsykiatrin."
(Socialstyrelsen, 2019-06-25)

Hemmas älskade

Matilda är en energiker!

Det relevanta systemet?

Matildas berättelse

"Alla aktörer som möter barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar behöver inkluderas i ett nationellt kunskapsstöd: hälso- och sjukvården, socialtjänsten, elevhälsan, tandvården, BUP, skolan, vårdnadshavarna och vuxenpsykiatrin."
(Socialstyrelsen, 2019-06-25)

Hemmas älskade

Matilda är en energiker!

Det relevanta systemet?

Vad är viktigast i ditt liv?

"Alla aktörer som möter barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar behöver inkluderas i ett nationellt kunskapsstöd: hälso- och sjukvården, socialtjänsten, elevhälsan, tandvården, BUP, skolan, vårdnadshavarna och barnpsykiatrin." (Socialstyrelsen, 2019-06-25)

Det relevanta perspektivet?

53

15

Hjälp till i relationer mellan eleverna

Eldsjälar! Men vi behöver system

Vad är viktigast i ditt liv?

"Alla aktörer som möter barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar behöver inkluderas i ett nationellt kunskapsstöd: hälso- och sjukvården, socialtjänsten, elevhälsan, tandvården, BUP, skolan, vårdnadshavarna och barnpsykiatrin." (Socialstyrelsen, 2019-06-25)

Det relevanta perspektivet?

53

15

Hjälp till i relationer mellan eleverna

Eldsjälar! Men vi behöver system

Aktörskartan, enligt Socialstyrelsen, Samverka för Barnet Bästa, 2013-8-1

32

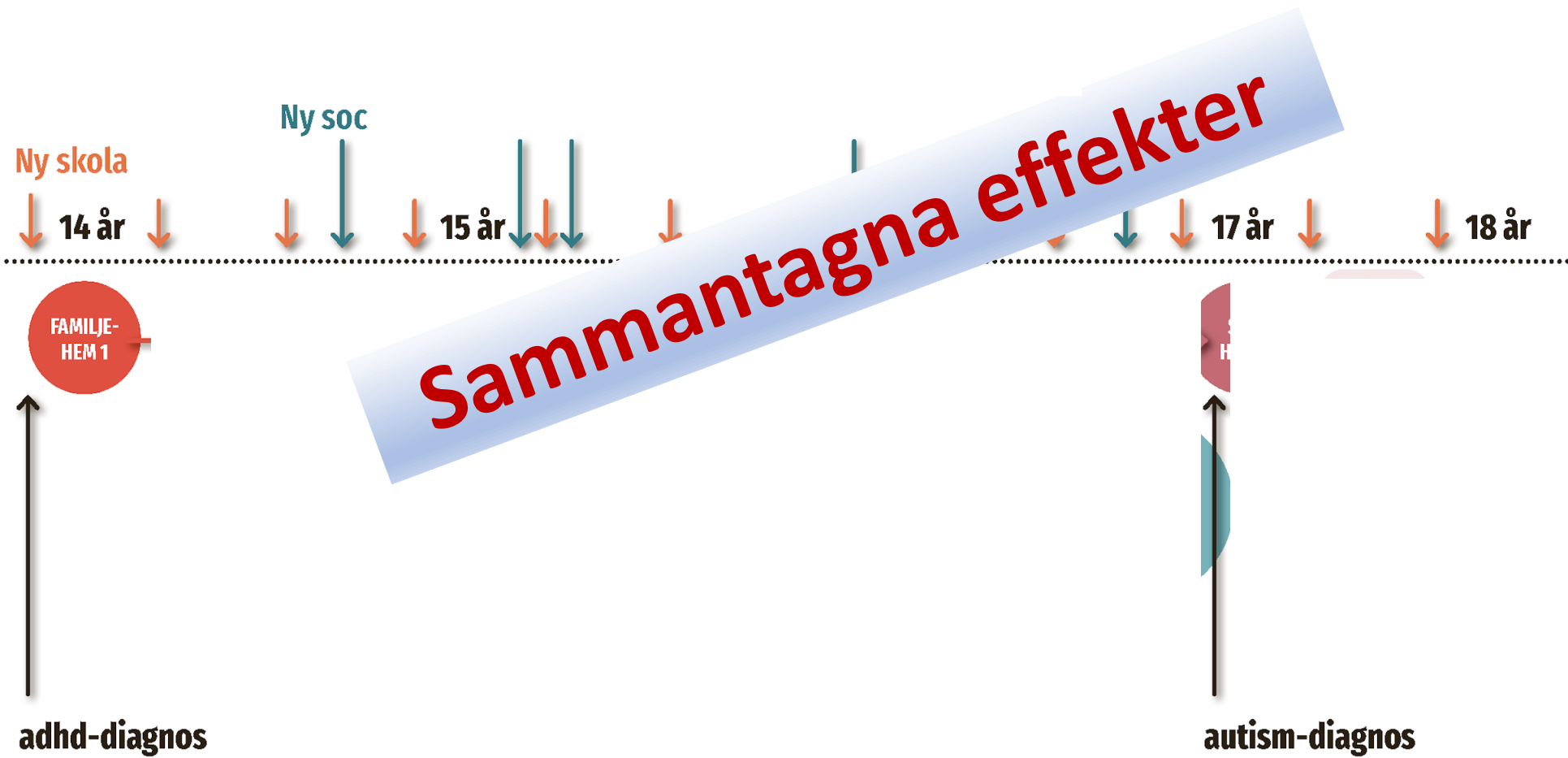

“Alla aktörer som möter barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar behöver inkluderas i ett nationellt kunskapsstöd: hälso- och sjukvården, socialtjänsten, elevhälsan, tandvården, BUP, skolan, vårdnadshavarna och vuxenpsykiatrin.”
(Socialstyrelsen, rapport 2019-06-25)

Vi skapar enheter som får ”ansvar” när vi skulle behöva utveckla samordnande relationer!

Sanna i samhällets vård

RIKSFÖRBUNDET
Attention

Integrationslogiker

Hierarkisk integration (1900-talet)

"Dela upp" → Enheter → Gränser

Organisatoriska mellanrum

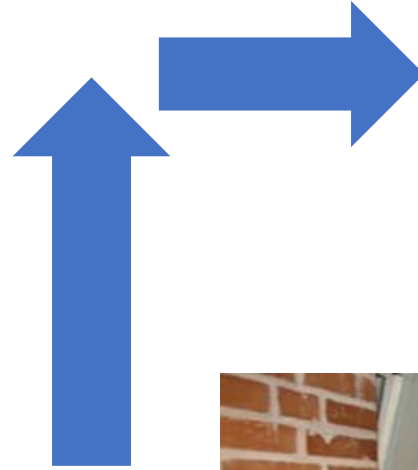
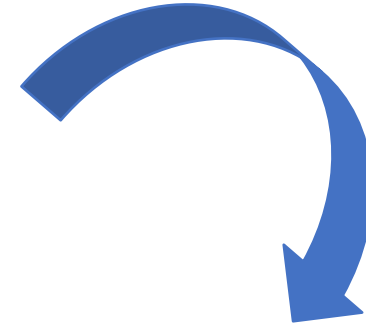
Organisation

Nätverks- & processintegration (2000-talet)

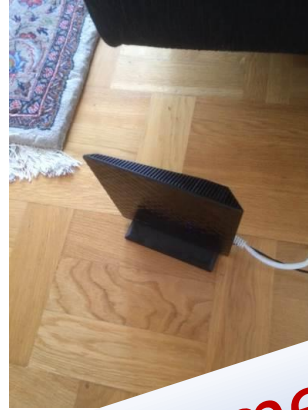
"Foga samman" → Relationer → Sammanhang

Organisera

Mellanrum på Sahlgrenska universitetssjukhuset

Organisatoriska mellanrum i privat high tech

**Systemet ur mitt perspektiv!
Men ingen leverantör ser det så.**

Integrationslogiker

Hierarkisk integration (1900-talet)

"Dela upp" → Enheter → Gränser

Organisatoriska mellanrum

Organisation

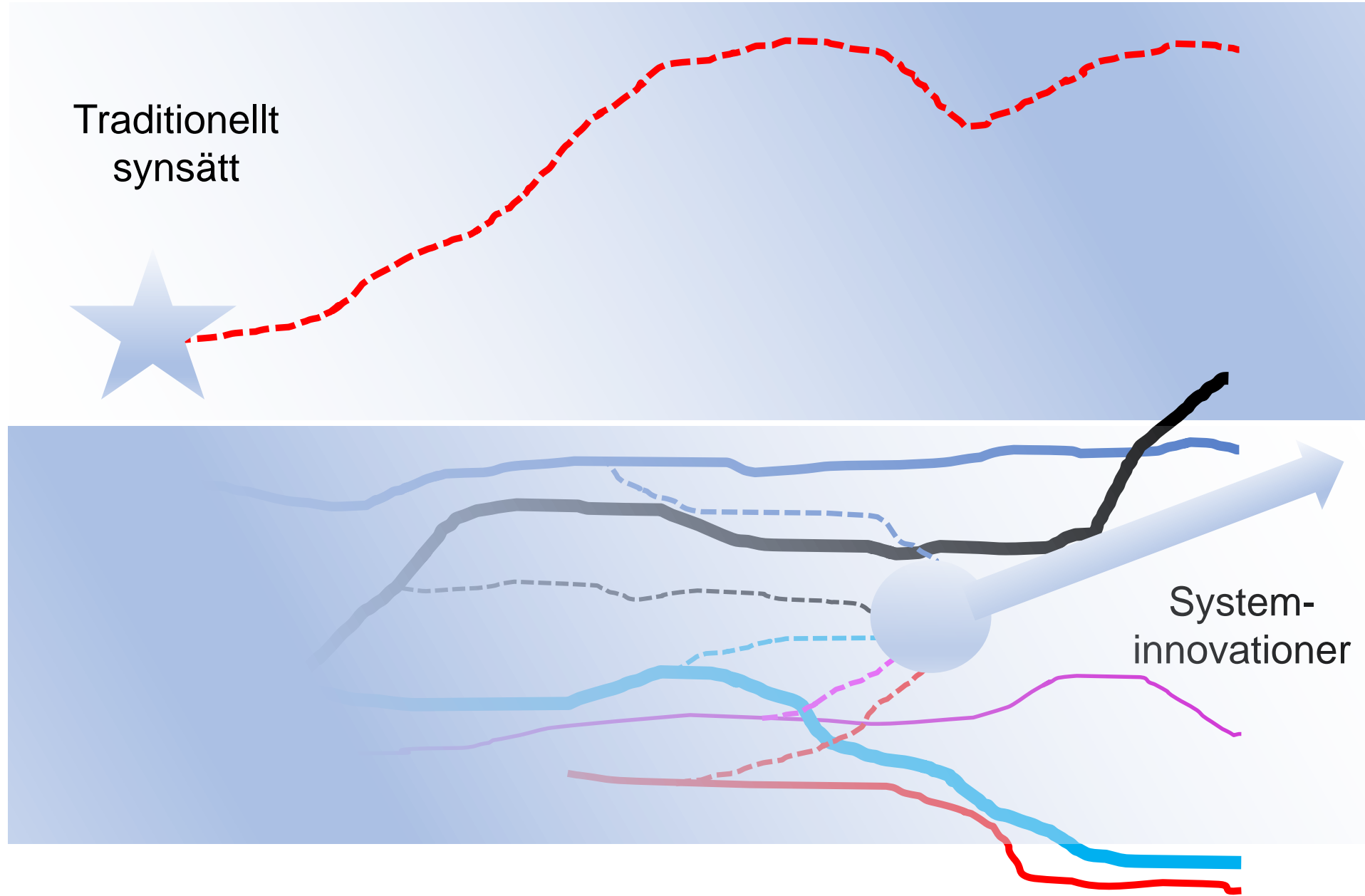
Nätverks- & processintegration (2000-talet)

"Foga samman" → Relationer → Sammanhang

Organisera

Innovations- och förnyelsepotential

Innovationsförlopp

Händelser – orsaker som sammanfaller i tid och rum

Effekter

Orsaker

Tid

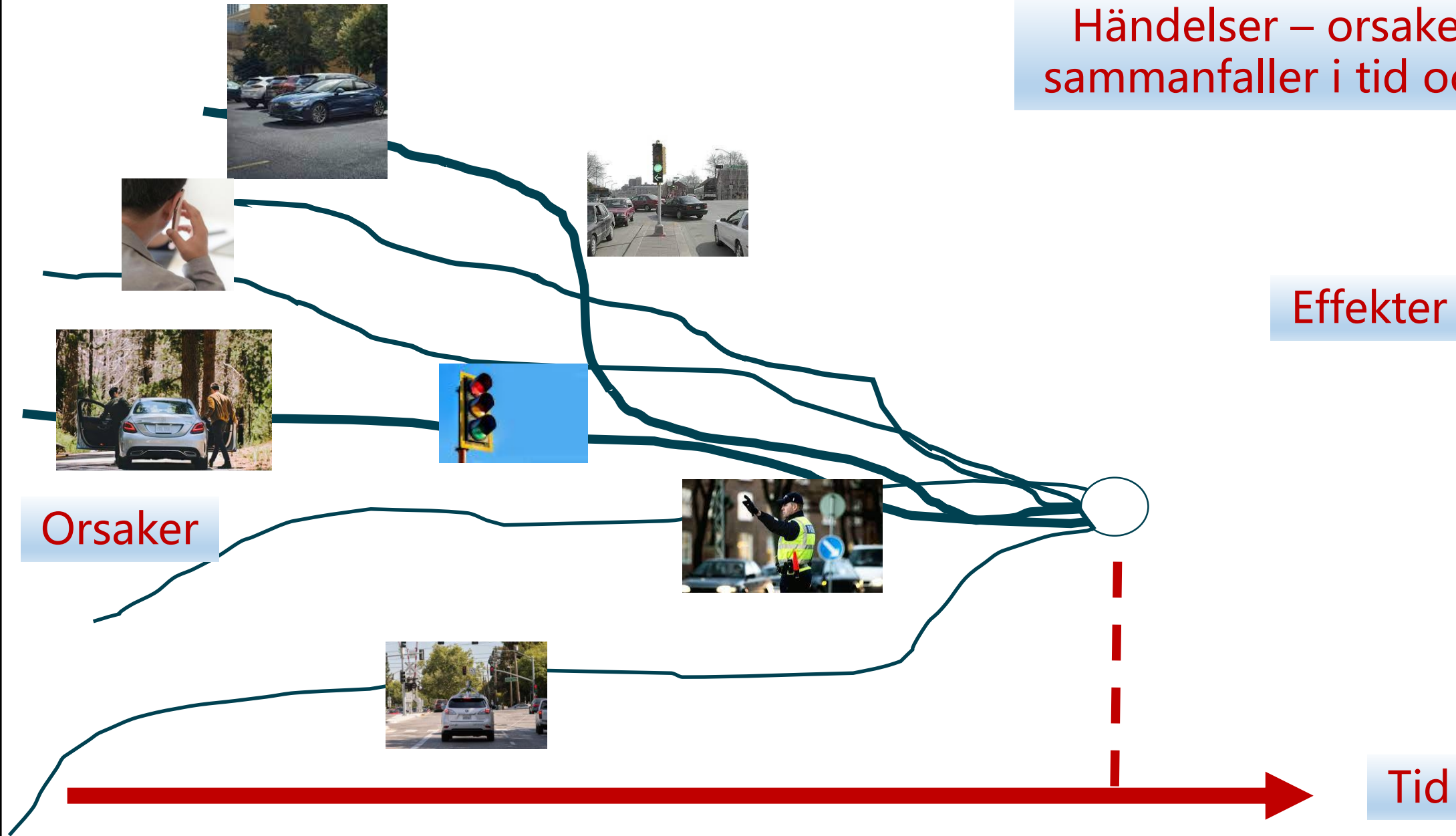

Händelser – orsaker som sammanfaller i tid och rum

Effekter

Orsaker

Tid

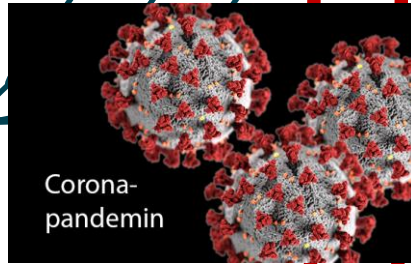
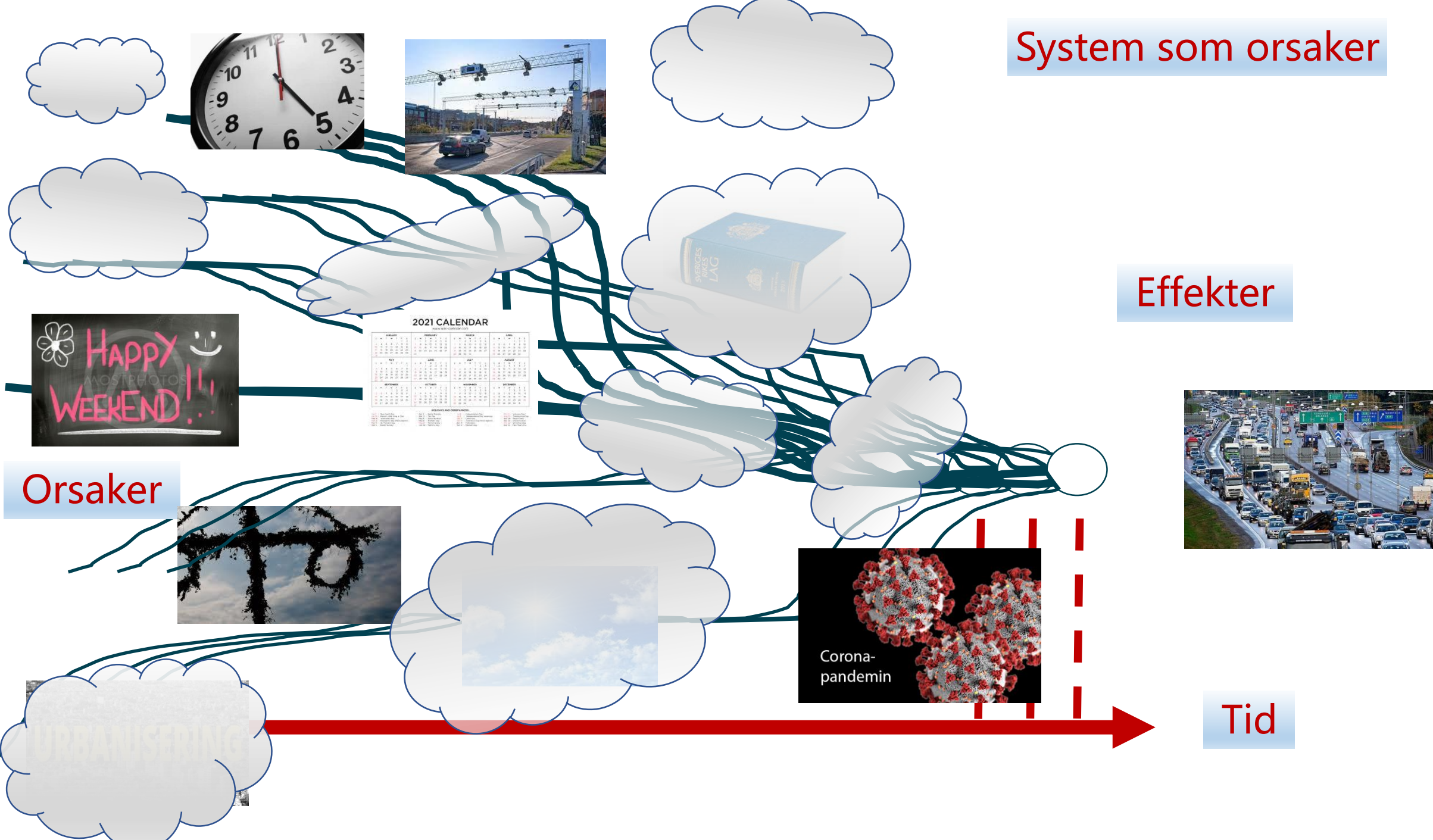

System som orsaker

Effekter

Orsaker

Tid

System är ...

... perfekt utformade för att producera exakt de situationer och effekter de ger upphov till.

Vanligen oavsiktligt – av det enkla skälet att inget har utformat dem för att producera någonting över huvud tagit.

System utformas spontant, genom självorganisering, via design och uppfattas olika av olika personer

Vi ser situationerna och effekterna – men vi ser inte systemen som producerar dem – jfr t ex politiska debatter

Bellevuevägen i Malmö

**Prisskillnaden för likvärdiga hus på ömse
sida gatan är 600 – 900 TSEK ($\approx 10 - 20\%$)**

*I Sverige är all utbildning,
även högskolan, gratis! Det
är inte tillåtet att betala för
att gå i en viss skola!*

Känner (till)
varandra

Grannarna
Mor- och farföräldrar

Tränaren & kompisar

Nätverks- & processintegration (2000-talet)

"Foga samman" → Relationer → Sammanhang

Organisera

Syskonen

Föräldrarna

Vård & Omsorg

Organisatoriska
gränser

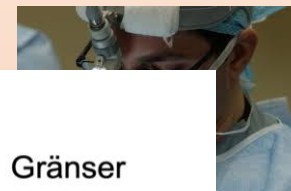

Hierarkisk integration (1900-talet)

"Dela upp" → Enheter → Gränser

Organisatoriska mellanrum

Organisation

Skola & Socialtjänst

Känner (inte)
till varandra

Fem steg mot samordningsinnovationer på systemnivå

Värdevisionen – vilket är löftet vi vill se och vilka vi ställer ut och till vem eller vilka? Det som ska möjliggöra systeminnovationen!

Systemkunskaperna – via studiebesök, workshops etcetera utanför ordinarie "ärenden" – och andra än de formella aktörerna.

Relationsskrädderiet – nätverkande över olika gränser (organisatoriska, professionella, kulturella med flera ...).

Intressenterna – vilka möjliga situationer eller effekter vi vill förändra – hur och med vilka aktörer? Utgångspunktsegrunder?

Perspektivvalen – från vilket perspektiv betraktar och söker vi efter det relevanta systemet? Vilken slutsättning till problem/utmaningar?

Sälj inte på andra en lösning! Samskapa den!

En utsatt kvinna i ett organisatoriskt mellanrum

